

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 18 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 225.

V Ljubljani, v soboto 2. oktobra 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 1. oktobra.

Današnja seja

pričela se je z naznanilom g. predsednika, da bodo cesar 4. t. m. obhajali svoj god. Zarad tega si je od zbornice izprosil pooblastenja, da cesarju po primernem potu sporoči najponižnejša vošila. Razun tega dobil je vsak poslanec tiskano vabilo k slovesni sv. maši, ki jo bode 4. t. m. za časni in večni blagor cesarjev kardinal in knezo-nadžkof ob enajstih dopoludne daroval v prestolnici svetega Štefana.

Ko so bile naznanjene došle peticije, izročila sta se vladna predloga o računskem sklepu melioracijskega zaklada za leto 1885 in dveh železnic budgetnemu odseku, cesarski ukaz, ki prepoveduje rubiti tuje železnične vozove, pa justičnemu odseku.

Potem se je pričela obravnava o premembi eksekutivnega reda. Dr. Neuner povdarjal je pri tej priliki, da vera daje najbolje varstvo zoper brezvestne eksekucije in da postavodajalstvo tega ne sme prezirati.

Tudi naš poslanec Pfeifer se je pri tej priliki oglasil in zlasti omenjal, da bi ne bilo toliko eksekutivnih dražb, ko bi se eksekutivni stroški uvrstevali med druge dolgove in bi ne imeli prednosti pred drugimi upniki. Odvetniki kaj radi silijo k eksekutivnim prodajam, ker vedó, da dobé svoje stroške in zasluzke poplačane, ko bi tudi drugi upniki svojih denarjev ne dobili. Takih tožb bi gotovo ne sprejemali, ko bi videli, da se utegnejo pri prodaji obrisati za svoj zaslužek.

Pri posameznih paragrafih oglasilo se je več govornikov, ki so priporočali pesamezne premembe in dostavke. Vendar je bila postava sprejeta, kakor jo je nasvetoval justični odsek.

Prihodnja seja bo v torek. 5. t. m.

Obravnave med Rimom in Parizom zarad nunciature v Pekingju.

Začasno so sedaj končane te razprave, zato bode nemara zanimivo, ako vso to zadevo objavimo in kažemo, kako se je zgodovinsko-politično razvila.

Baron Hübner je l. 1881 prvi sprožil to misel, da bi bila sv. stolica samostavno zastopana v Pekingju; povrnivši se iz potovanja po vzhodu v Rim je sv. očetu v daljšem zaslišanju razodel svoje misli in opazke zarad misijona na Jutrovem. Hübner, svoje dni diplomat, rekel je: Sv. stolica mera zavrniti tradicije, kar se tiče zavetišča katoliških misijonov po francoski vladi, in to zarad tega, da bode mogoče ogniti se varuštvo francoske politike in misijone postaviti na više stališče — kajti francosko in katoliško pomeni na Kitajskem eno in isto in to je na veliko škodo katoličanstvu. Kitajsko je pa tudi odločeno posredovati promet med vzhodom in zahodom, ta država bode veliko imela govoriti v razvoji svetovne zgodovine, sv. stolica toraj modro ravná, ako se ozira na to mednarodno stanje, da razširi delokrog katoliške cerkve na vzhodu. Sv. oče so baje vse to poslušali z veliko zanimivostjo in so se prizadevali povišati delavnost verskih redov za misijone.

To reč je sprožil tudi kardinal Maning, ki je iz istih verskih razlogov opozoril sv. očeta na žalosten stan misijona na vzhodu. Kitajskemu dvoru so tudi prav pridno šepetali na uho, naj se naravnost obrne do Rima in se ž njim pogaja, tako se bode znebil francoskega pokroviteljstva. Kaj pak, da je Kitajcem bolj bilo za to, da se maščujejo nad Francozi zarad zgube Anama in Tonkina, kakor za razširjanje katoličanstva. Meseca novembra 1885 je Kitaj to prvič uradno naznanil Vatikanu. Potem je poslal meseca februarja t. l. Angleža Dunna v Rim. Naročeno mu je bilo, naj to stvar obravnava. Tega gospoda so prav radi sprejeli, ob enem je pa Vatikan pozvedoval pri apostolskih vikarijatih na Kitajskem. Poročila so rekla, da francosko pokroviteljstvo misijonom gmotno koristi, a razširjanju katoliške vere škoduje, ker Kitajci imajo vsacega misijonarja za Francoza, in potem katoliško vero isto tako sovražijo kakor Francoza. Na podlagi uradnih pisem, po katerih so pretresovali to vprašanje, pokazalo se je, da se je vse ustavilo, od kar je francoski protektorat obveljal. Očividno je bilo, da se bodo misijoni povzdignili in oživali, ako bodo sv. oče zastopani samostavno na Kitajskem. Da toraj misijon dobi trdnejo podlago in se bolj razvija, sklenili so sveti oče sprejeti ponudbo kitajske vlade, sv. očeta naj bi nuncij zastopal v Pekingju in Kitaj naj bi imel tudi zastopnika v Rimu. Vatikan je tukaj samostavno po-

stopal, ne da bi se bil pogajal s francosko vlado; le povedalo se je v Parizu, kaj nameravajo sv. oče storiti.

Francoska vlada je začela delati nasproti in je hotla vso stvar podreti. Nasvetovala je, papež naj imenuje cerkvenega zastopnika, ki pa ne bode imel diplomatičnega znaka in naj bode pod varstvom francoskega poslanika v Pekingju — tako kakor je tudi v Carigradu apostolski delegat. Stvar je vendar v Pekingju vsa drugačna, kakor v Carigradu. Sv. oče vendar tega niso sprejeli, in so ostali pri prvi odločbi. Francoska vlada je toraj napela vse strune, da bi prepredila to odločbo rimske kurije. Republikansko časopisje jelo je kar jednoglasno napadati sv. očeta in mu žugati. Ob enem so pa skušali škofe in katolike za-se pridobiti, da bi ti sv. očeta pripravili na druge misli. Res, da je več škofov in vodji katoliških strank pisalo sv. očetu ter so rekli, ako se stvar vravná brez vlade, bode imelo to slabe nasledke za versko politiko na Francoskem.

Vlada bi potem to za pretvezo vzela in stvar na narodno stran zasukala, da bi potem vse ljudstvo zoper cerkev in papeža nahujkala. Iz teh poročil se je dalje razvidlo, da vlada želi kake prilike, da bi najprej papeževoga poročnika nazaj poklicala, potem bi konkordat odpovedala in tretjič povdarjala in zahtevala, cerkev in država se imata ločiti, in še ljudstvo bi v teh okoliščinah ne bilo nezadovoljno. Sv. oče so se zarad tega globoko zamislili, niso hotli francoski vladi dati povoda za preganjanje katolikov.

Stvar se je toraj zasukala: začele so se obravnave, da bi se porazumeli. Sv. oče so odobrili francoski predlog, ter so bili pripravljeni poslati izvanrednega delegata za nekaj časa v Peking, da bi se tam porazumel s francoskim poslancem in z njim vred prevdarjali, kaj bi bilo z nunciature (papeževim poslanstvom). O tem so poslali noto (uradno pismo) francoskemu poslancu v Rim in videti je bilo, da je stvar vravnana. A gospod Freycinet je stavil nove pogoje, namreč, da ta legat ne bode imel diplomatičnega značaja, in da bode izključljivo stal pod francoskim pokroviteljstvom, in da naj se Vatikan stvar dobro premotri v odповé diplomatičnemu zastopstvu. To je nemilo zadelo Vatikan, in videti je bilo, da se bode vse razdrlo. Ogniti se nadzora in da bi francoska vlada ne imela pretveza, katoliško cerkev na novo pritiskati, sklenili so slednjič

LISTEK.

Ljubljana in slovenščina.

Bil sem več let na tujem. Kaj pravi se na tujem biti med tujimi ljudmi, to vé le oni, kateri ljubi svojo domovino in jezik materni, kteremu je srce veselja bilo, ko zadoneli so mu v tujini mili domači glasovi na uho, kterega srce se je oradodostilo, ko prišel je čas, da zopet je prišel k svojim — med svoje.

Znam sicer, da se bodo marsikteremu čudno nabrale ustnice, ko bode bral zadnje vrstice, rekel bode, „fantast je, — pretirava!“ O poznam vas, poznam drage moje zasmehujoče me dušice, ki štejete se narodnjakom, pa ste narodnjaki, da se vas Bog usmili, ki narodnost, ljubezen do domovine, cenite po denarji, povam dajani slavi in časti. Vsaj imel sem priliko prepričati se že mnogokrat,

da vam ne veljá „povsod dobro, domá pa najbolje“, temveč le „kjer mi najbolje gré, tam je moj dom, tam moj narod“. Seveda, da mož tacih nazorov nima samo naš narod, temveč vsaki, le s tem razločkom, da drugim številnejim narodom ne škodijo ravno ljudje takih nazorov, pusté jih živeti v miru, saj ni jim potreba se boriti za narodnost, napredek in obstanek svoj. Ali mi smo še vedno v boji za pravice, ktere le z največjo silo, trudom in naporom, z vso mogočo požrtvovalnostjo in slogom, pred vsem pa z gorečim, neugasljivim narodnim ponosom zamogli bomo doseči in zagotoviti si lepšo bodočnost. Še nismo premagali proteče nevarnosti, ne, ne; še nam proté nezgode, ktere zamogle bi zatreti naše po tolikih naporih pridobljene zmage. Da pa tem nevarnostim, kolikor moč že sedaj pot zaviramo, treba je že sedaj na to delati. Na jednega teh zamenarjenih potov hočem v sledečem opozoriti.

Prišel sem zopet v svojo domovino, kako željno pričakoval sem trenutja, da zopet stopim v svoje

rojstno mesto „belo Ljubljano“ — stolico Slovencev. Slikal sem si že poprej spremembe o njej kar me ni bilo semkaj, čeravno je komaj nekaj let, vendar mislil sem, da našel bom Ljubljano vse drugačno, kot sem jo zapustil, mislil sem si Ljubljano — slovensko, pa . . . !

Šel sem v „zvezdo“ kjer sedem na klop. Poslušam, a sam sebi ne verujem! Vstanem ter hodim za šetajočimi; ustavljam se v bližini te ali one klopi, ter napenjam ušesa, pa ne čujem nikjer slovenske besede! Blažena nemščina! vse le tebe časti, vse le tebi služí, in ti moj lepi materni jezik, kam so te djali, kje si? Kaj, le rokodelski učenci in služkinje smejo te še govoriti, a drugje ne smeš na dan, ne sme se te čuti, ali te nočejo poznati? Pridružim se znanim. Sošolci smo bili, gojili smo še za dijaških let iskreno ljubezen do slovenskega jezika, imeli smo svoje časopise, imeli društvo, učili smo se poznavati narod in jezik svoj, a sedaj, te moje sošolce, kako jih je pač svet predelal, ne čas,

sv. oče, vso to stvar za nekaj časa odložiti in ne poslati zastopovalca v Peking. To so naznanili francoskemu poslanstvu dne 12. septembra; pismo se glasi: Gledé na vse okoliščine in sprejemši poslednja poročila sv. oče sedaj ne bodo poslali zastopovalca v Peking, pridržé si pa pravice sv. stol do tacega poslanstva.

Iz tega se vidi, da stvar še ni konečno razsodjena, in da si sv. Oče pridržé prostost, stvar zopet obravnavati s Kitajom — ob ugodni priliki. Pridobiti si hočejo čas in čakati, kako se bodo stvari na Francoskem dalje razvijale. G. Dunn je zopet v Rimu in se vnovič dogovarja s osebami v Vatikanu, to pa kaže, da zadnja beseda še ni spregovorjena. G. Dunn je baje v Vatikanu povedal, Kitaj dobro vé ceniti sedanjo določbo sv. Očeta, ker sv. Oče se hočejo ogniti vsem slabim nasledkom, ki bi vtegnili zaradi tega nastati na Francoskem; po drugi strani pa se nočejo odpovedati pravicam do Kitajskega.

Tako se je ta stvar razvila; vsi, ki poznajo vzhod, pravijo, da je stvar silo važna. Ako sv. Oče te zadeve niso mogli srečno dokončati, občudovati vendar moremo njegovo modrost in previdnost; pred vsem pa je jasno, da sv. Oče skrbé za cerkveno korist.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. oktobra.

Notranje dežele.

Delegacije, ki se bodo dné 4. t. m. v Budapeštu sošle, bodo letos v pravem pomenu besede tisto solnce, ki bo podrlo gosto meglo v naših zunanjih razmerah. Nekoliko je že storil Tisza v ogrskem državnem zboru, toda ne še zadosti. Govorica se širi vedno dalje po Avstriji, da naša zveza z Nemčijo ni nič več taka, kakor je bila. Tisza se je izrekel ravno nasprotno, da smo z Nemci namreč še vedno na starem stališču. Pravijo, da kar se mnogo govori, je rado res. Cela Avstrija trdi, da naše zveze z Nemci niso več trdne, kakor so bile; delegacijam treba bo to verodostojno na dan spraviti. Davkoplačevalci vže smejo zahtevati, kolikojnja da je njihova varnost na zunaj. Zvedeti imajo pravico, ali imajo še zaveznika na Nemškem, kterega so nam ves čas tako hvalili, ali naj si v bodoče sami krijemo hrbet, ali pa naj se oziramo po drugem vstrajnem zavezniku. Prikrivanje resnice bi tukaj ne bilo na pravem mestu; če se tudi ne more povedati, koliko je Bismark Kalnokyju obljubil, če bi še nadalje prijatelja ostala, se pa vendar kljubu temu dá jasen odgovor: taka in taka je naša prijaznost z Nemci, taka in taka pa z Rusi. Minister zunanjih zadev se bode v delegacijah vže moral nekoliko bolj odkritosrečno izjaviti, kakor se je Tisza v ogrskem državnem zboru, ker sicer bi delegatje lahko skušali vojnemu ministru odrekati znesek za nove puške. Minister zunanjih zadev je pa prav tako prepričan, kakor vojni minister in kakor vsa druga Avstrija, da če ima ves svet že puške repetirke, jih tudi Avstrija ne more nič več pogrešati, zaradi tega bo pa delegatom vstregel in bo povedal, kako da je sedaj naš položaj na zunaj. Da je še bolj kočljiv, kakor na znotraj, je zadosti jasno. Ta kočljivost bo pa še od leta do leta večja, dokler na Balkanu ne nastopi pravi in konečni red. Kočljiv položaj zahteva varno in dobro oboroženo armado, ta pa zopet silno veliko denarja, kterega morajo davkoplačevalci skupaj zložiti. Zato imajo pa tudi pravico tirjati, da zvedó, kam in zakaj se bode izdajal denar in kako je politično vreme okoli nas.

Ogrski interpelantje niso nič kaj zadovoljni s **Tiszovim odgovorom** v bolgarskih zadevah, če

tudi se mu mora pripoznati, da je bil še dosti natančen. Da odkritosrečno rečemo, se niti toliko nismo nadjali, vendar pa so interpelantje enoglasno izrekli, da je Tisza še premalo povedal. Tisza bi bil morda že še kaj več razodel, če bi bil sam svoj gospodar v tej zadevi, ali on je odvisen od Kalnokyja in pa od cesarja samega, kteremu je moral odgoror v poterjenje predložiti. Interpelantje so to vse dobro vedeli, vendar pa jih to ni zadrževalo, da so Tiszi očitali površnost in še celo neresničnost, katero so skušali z nekaterimi nasprotji dokazati v bolgarski politiki in v odgovoru. Tiszo je to tako zgrabilo, da je stavil zaradi tega odgovora kabinetno vprašanje, ali sprejmejo odgovor na znanje, kakoršen je, ali pa njegov odstop. Večina se je odločila za odgovor. Sin grofa Julija Andrassyja in pa Tiszov najboljši prijatelj Julij Horvat pa nista hotla za odgovor glasovati. Opomniti nam je še, da je vlada še več povedala, kakor pa so interpelantje zahtevali. Noben namreč ni zahteval zvedeti, ali so na Balkanu kake meje določene, kje da naj se avstrijski vpliv preneha in ruski prične in vendar je Tisza sam od sebe rekel, da takih meja ni, in je še prav posebno povdarjal.

Madjarom je vsaka, še tako jalova reč dobra, samo če kaže, da bi se dalo z njo po skupni armadi vdihniti. **Zadeva Pečuškega podnotarja Herberta** je našim čitateljem znana, toraj zadostuje, če rečemo, da jo imajo že v ogrskem državnem zboru. Poslanec Komjáthy prijel je te dni Tiszu zaradi nje v sledeči interpelaciji: „1. Ali je ministerskemu predsedniku uradno znano, da je vojaška častna sodnija 31. divizije skupne armade podnotarja Pečuškega, gospoda Ivana Herberta, rezervnega častnika z obsodbo z dne 15. avgusta krivega spoznala razžalenja vojaške časti in je vsled tega skupni vojni minister g. Ivanu Herbertu odvzel častniško dostojanstvo, na kar ga je za prostaka prestavil k nekemu drugemu pešpolku? Če mu to ni še znano, ali bi bil pri volji to pozvedeti? 2. Ali se ministerskemu predsedniku prav zdi, da vojaška častna sodnija v nasprotji postave čl. XL. državljana pred se kliče, ki ta čas ni v vojaški aktivni službi, in ga obsodi? 3. Ali hoče ministerski predsednik vkreniti, da se obsodba proti g. Ivanu Herbertu izrečena razveljavi, ker žali naše državne postave, in da se vse take zlorabe enkrat za vselej v bodočnosti zabranijo?“ Vtemeljevajoč to interpelacijo je govornik tako strastno napadal skupno armado, da mu je Tisza rekel, da ustavne institucije, kakor je skupna armada ne more nikakor žaliti pustiti. Na stavljenja vprašanja bo pa že ob svojem času odgovarjal.

Vnanje države.

Rusi so v bolgarskih zadevah vedno bolj pogumni v govorjenju in vedno bolj odkritosrečni. Temu vzrok je mednarodni sedanji položaj, ki je Rusom tako ugoden, da jim bolje ne more biti. „Nov. Vrem.“ piše: „Konečno so se vendar tudi Angležem oči odprle, in vže sami priznavajo, da se zaradi Bolgarije z nami nikakor ne morejo bojevati. To pa za to ne, ker se nobeni ostalih velesil ne zdi varno nam z orožjem v roci v oči pogledati. Prav zaradi tega se pa tudi nam pri našem prodiranju na Balkanu ne bo več treba v Berlin, na Dunaj ali London plašljivo ozirati, češ, kaj bodo pa ondi rekli. Upor bomo še vedno velik našli pri daljših korakih v Bolgariji, vendar pa ne bo imel nikakih odločnih posledic (boja), kterim bi se poprej nikakor ne bili izognili. Žalostno je pa za nas, silno žalostno, da še vedno dvomimo ali bi šli v Bolgarijo ali ne, ko vendar o tem našem koraku v celi Evropi že živa duša več ne dvomi. Veliko narodno sobranje nam bo več škodovalo, kakor pa koristilo, ker dobro vemo, da bo velika večina poslancev kar slepo drla za sedanji regenti. Za to je pa treba, da ga kolikor moč zavlečemo, med tem se pa sami dostojno nanj pripravimo.“ No reči se mora, da so to jasne besede, kterim se resničnost na prvi pogled že na obrazu bere. O priborni politiki omenjeni list dalje tako-le piše: „Rusom pač ni treba na to misliti, kako in koliko dežela bi si na Balkanu priborili, kakor tudi ne, ktere narode bi si podvrgli. Rusija je

na Balkanu zadovoljna, če si ji le posreči, svoje gospodarstvo le čez morje, vže od nekdanj ruska last, raztegniti. Na tem potu nas pa ne bo nihče zadrževati mogel. Če se nam bodo morda v Carigradu hoteli vpreti, si bo Rusija poiskala drugzega morda še bolj varnega pota, o kterem Angleži ne bodo mogli trditi, da sega v njihove koristi. Pač bi bilo bolje za nas, kakor tudi za Angleže, če bi se angleški državniki odpovedali svoji tradicijonalni, nam sovražni politiki in bi sprevidili, da jez sredi reke taistej nikakor ne zapre poti. Ključ Dardaneški leži ondi ob Indu nekje in tam ga moramo iskati, ondi moramo Angležem pokazati, čegavi da smo in kaj da znamo.“

Letošnji bolgarski prevrat postavil je v novo luč dr. Konstantin Jireček, bivši bolgarski naučni minister, kteremu so razmere v Bolgariji posebno dobro znane, ker je več časa tam doli živel. Jireček trdi, da korenin temu prevratu ni tolikanj na političnem polji iskati, temveč v žaljenih osobnostih. Glavnih voditeljev prevrata je bil vsak več ali manj od kneza razžaljen. Pri tem niti Strumski polk ne dela izjeme. Omenjeni polk stal je namreč pri Izvoru Srbom nasproti in je pred njimi pobegnil, ne da bi bil le enkrat strelil na nje. Knez ga je za ta dokaz strahopeljivosti jako oštel in — ako smemo izraz v primeri rabiti — na oslovsko klop posadil. Tega mu pa Strumski polk nikdar več ni mogel odpustiti. Saj so večinoma osobne strasti tudi drugod povodi krvavih bojev, zakaj bi toraj na Bolgarskem ne bile provzročile ustaje. Da vtegne to res biti, kažejo tudi besede kapitana Bendervega, ki je kneza na mejo spremljajoč, taistemu jako porogljivo rekel: „Vidiš Aleksander, to pride od tega, ker me nisi za majorja naredil!“ O sorodstvu med Bolgari in Rusi Jireček trdi, da je nekako tako, kakor ono med Španjci in Lahi. Bolgarski kmet je caru osloboditelju iz cele duše vdan, razumništvo pa ne vpraša preveč po njem, ker mu je le bolj avtonomija pri srci. Obžalovanja vredna je pa prikazen, da so se tudi na Bolgarskem kakor na Španjskem vojaške revolte javiti jele in da imajo tudi ondi častnike, ki se s politiko pečajo. Vojak in politika morata biti vedno tako daleč narazen, da ne prideta nikdar drug z drugim v dotiko; kajti kakor se to zgodi, je že napačno na vse strani.

Laška irredenta se zopet zbira. Bodoči mesec sošli se bodo njeni zastopniki v Bologni na razgovor, kako bi bilo treba društvo preosnovati, da bi več vspeha doseglo. V prvi vrsti bodo poskušali delavce v svoje mreže zaplesti, kar jim ne bo posebno težavno, če bodo kaj prida cvenka spod palca spustili. Laški delavec je siromak brez primere in bo za dobro plačo vse storil, kar se bo od njega zahtevalo. Poleg tega začeli bodo pa tudi izdajati nov list: „L' Italia Irredenta“, ki bo v Milanu izhajal. Naloga mu bo v prvi vrsti svoje verne navduševati za pridobitev tistih laških pokrajin, ki sedaj še v kreppljih avstrijskega orla zdihujejo in te so: Južni Tiroli in celo Primorje od Ogleja pa doli daleč v Dalmacijo do Spuža ob albanski meji. Če ne bo drugače, pravijo, da bi se tudi kranjske dežele ne branili. Naj jo le pridejo iskat! Daleč od tega društva menda tudi laški listi ne bodo, ki se sedaj silno jezé, da je Italija v nekaki zvezi z Avstrijo in Nemčijo na ohranjenje miru v Evropi. Trdijo, da je to Italiji na veliko škodo tako v pravem, kakor tudi v gmotnem oziru. Dokaz te trditve so dolžni ostali. Da je trditve popolnoma piškava, razvidi se pač iz tega, ker vendar iz te zveze nima ne nemška ne avstrijska država kakega dobička. Lahi so seveda navajeni za vsako zvezo kak Milan ali kake Benetke dobiti. Zveza s Francozom leta 1859 prinesla jim je Milan, zveza s Prusi proti Avstriji leta 1866 pa Benetke. Za to se jim pa sedaj že toži, ker se mir menda že predolgo vleče, da nimajo še našega Primorja. Kakor vse kaže in če Bog dá, ga menda tudi ne bodo nikdar dobili.

saj ni še dolgo od tega, kar so dokončali študije in sedaj, kaki so?! Nemščina, ta jim je „Umgangssprache“! In to naj so mi narodnjaki! bodoči stebri, dike našega naroda, kteri se sramujejo govoriti svoj materni jezik! Taki narodnjaki naj potem našemu narodu so uradniki! Lepa nam se kaže bodočnost! . . . .

Zahajam že več dni v „zvezdo“ in vedno poslušam, kedaj da zaslišim slovenski pogovor, pa redko, oj redko le trenotje slišim slovensko besedo. Mimo hodijo doktorji, profesorji, častniki, uradniki itd., poznam jih, da so slovenske krvi, a jezik govori jim vedno in vedno le nemščino. Poznam nekatere, kteri so še celó med izvoljenimi Slovencev, pisatelji, a — svoj materni jezik so pozabili, ali ga pa prodali v sužnja naši „Umgangssprache“. Le še nekatere mladenče-dijake slišim govoriti domače, a še ti bodo zabili svoj jezik, ako daje se jim tak izgled, kakoršnega imajo na svojih prednikih in učiteljih.

Morda se pa vendar motim, mislil sem si, morda čul bodem v nedeljo za časa šetanja več slovenskih pogovorov, več dokazov, da se stolica Slovencev ni še popolno udala nemški „Umgangssprache“, a — tudi tu sem se varal. Vse, vse le nemščino rabi, le redke je slučaj, da, kakor s strahom izgovorjena je slovenska beseda. In to mi naj bode stolica Slovencev; kjer mora slovenski jezik služiti le najnižjim stanovom; kjer vsa ona, takozvana omikana gospóda poslužuje se tujega jezika, da izraža svoje misli, kot da bila bi slovensčina nesposobna za konverzacijo. „Nemško se lažje izražam, lažje svoje misli dopovem“, to čul sem mnogokrat že v zagovor. Verujem, vam verujem drage moje memško misleče Ljubljanske dušice, da res ne znate svojega maternega jezika, ker ga nočete znati, ker ga nočete rabiti. Kako bodem znal tudi jezik govoriti, kako njegovo obilico krasnih izrazov za tuje besede poznati, ako se ga dejansko ne poslužujem, ako mi je le mrtev jezik, jezik knji-

ževnosti? Čemu nam je potem mnogobrojna književnost slovenska; morda zato, da plesnijo časopisi in knjige domá v omari, kamor so po enokratnem prečitanju obsojeni čakati časa, da se jih bode dalo na prodaj po smrti lastnika za — sir zavijati? Kako bi se smelo toraj pričakovati od slabejega spola, da bi drugače ravnal, kakor moški spol? Kako zamoremo zahtevati od matere, da bode učila svojo deco ljubiti in čez vse spoštovati svoj miljeni slovenski jezik, ako oče v družinskem življenju navadno le v blaženi nemščini ž njo in s svojo deco občuje, če tudi ga svet naziva lepim imenom — narodnjaka? „Jabelko ne pade daleč od jablane“, tako pravimo in jaz pravim, otroci takih narodnih staršev mučijo se z učenjem nemškega jezika predno še slovenski govoriti znajo, kaki narodnjaki bodo iz take mladine, mislimo si lahko. Ali se nam je nadjati tu lepšega vremena? Pač, toda poprej ne, dokler ne bodo naše narodnjakinje in narodnjaki jeli rabiti v navadnih in obhodnih pogovorih svojega mater-

Izvirni dopisi.

Iz Blejske okolice, 25. sept. Dobri dve leti imeli ste, gospod vrednik, marljivega dopisnika v „raju Kranjske dežele“, kateri Vam je v svojih dopisih „iz Bleda“ o vsih zanimivih dogodkih hitro in vestno poročal. — Danes pa dobite dopis „iz Blejske okolice“, ki ima vso drugo, vse bolj okorno obliko, kakor poprej. Pa potrpite z menoj prizanesljivo, saj veste, da na svetu je vse minljivo; marljivega Vašega dopisnika pa ni več tu. — Z Vami vred, gospod vrednik, tudi mi Blejci še nekaj dni sem britko v svoji sredi pogrešamo preč. gosp. dr. Jan. Janežiča — bivšega Grajskega kaplana. Upam, da mi gospod doktor ne bode zameril, ako mu v imenu Blejcev tukaj par vrstic v slovo napišem.

Akoravno smo se že od spomladi sem, ko je gosp. Janežič svoje zadnje izpite na Dunaji dovršil ter bil imenovan doktorjem bogoslovja, bali, da ne bode več dolgo časa med nami bival, nam je vendarle novica o njegovi prestavi nepričakovano došla in nas britko zadela. Upali smo, da ga vsaj do prihodnje spomladi imamo še med seboj.

Komaj dve leti in nekaj mesecev je bil gosp. doktor duhovni pomočnik v Gradu, in vendar si je v tem kratkem času ne le pri svojih faranih, temveč tudi pri svojih duhovnih sobratih pridobil splošno ljubezen in spoštovanje. Njegova neumorna delavnost v cerkvi in šoli; njegova ponižnost in skromnost, posebno njegova ljubeznjiva in prijazna beseda mu je h krati srca vsih nagnila, in vsak ga je moral spoštovati in ljubiti, kdor je le enkrat z gospodom občeval. Kdo bi se toraj čudil, da smo zelo neradi gospoda doktorja iz svoje srede zgubili in da je po Grajski fari, ko so ljudje zvedeli, da jih bode ljubljene gospod kaplan zapustil, šlo od ust do ust: „Velika škoda za nas, da nas gospod zapuščajo. Bog jim tisočkrat povrni ves obilen trud, ki so ga imeli za duhovni prid naše fare!“

Tem srčnim vošilom Grajskih faranov pridružili smo se tudi sosedni tovariši gospoda doktorja, ko smo se osebno poslavljali od njega ter mu zadnjikrat prijateljski podajali roko. Vem pa, da iz srca vsih č. gg. tovarišev govorim, ako še enkrat doli v Komendo gospodu doktorju zakličem: Z Bogom . . . . . ter ga v imenu vsih prosim: Prijatelj — Memento! —k.

Iz Poljanske doline, 29. sept. (Po povodnji.) Lahko bi bil današnjemu dopisu na vrhu zapisal „na podrtijah“ gledé nekterih prizorov, ki so se godili v noči od 23. do 24. septembra vsled povodnji.

Novice, ktere smo iz Žirov dobili, so še žalostniše, kakor smo jih pričakovali. Govori se, da je na Žirovskem tisto noč zmanjkalo dveh hiš z zemeljskega površja, in da se še ne pozná ne, kje da ste stali, pri tretji pa je voda odnesla cel vogel hiše. Neki premožen kmet, ki je imel sicer enajst voz, v nedeljo še ni dobil nič, da bi vpregel. Vsa škoda, kar jo je povodenj na Žirovskem napravila, bi znašala po mnenji tamošnjih posestnikov (nizko cenjena) na trideset tisoč goldinarjev (30.000). — Koliko jo je niže doli, pač ne morem povedati, naj naštejemo samo par slučajev. Posestnica, kateri je Sora pretrgala jez in žago zelo oškodovala, s tisočkom ne bo mogla vsega popraviti. Blizo toliko škode je pri mlinu in žagi, kjer je bil tisti žagar v nevarnosti, o katerem sem zadnjič poročal. Zopet pri drugem mlinu (Krnišnikovem) je voda polomila

nega jezika; dokler ne bode se čula mesto stalno govorjene nemščine v „zvezdi“ lepa slovenska beseda in dokler ne bode tudi v drugih javnih in zasebnih prostorih zavladal svojega pravnega mesta slovenski jezik, toliko časa trdil bi jaz, opiraje se na svoja opazovanja v „zvezdi“ in drugod, da Ljubljana zbog vseh statističnih in drugih dokazov nima podobe slovenske, temveč, da ima več podobo kakega nemškega provincijalnega mestica, kakor „slovenske“ stolice.*)

*) Kako vse drugače ravna drugi narodi, n. pr. Čehi. Pojdi kamor hočeš: na javna sprehajališča, v gostilno, na železnico itd. nižje ljudstvo in največa gospóda, vse govori le česki. To se pravi svoj narod ljubiti in svoj materni jezik spoštovati. Vredn.

vsu kolesa, tako, da zdaj prazna vretena štrlé proti nebu. — In kaj naj povem o škodi na polji? Po hribih in na njivah, kjer je bilo ravno vsejano, ploha odnesla je seboj vso rodovitno zemljo in setev; po dolinah pa, kamor se je voda stekala, je preplavila polje, zasula travnike in drugo z nerodovitno sipo (glinom). Vsem njivam ni enako škodovalo, ampak kar je ravno rastlo na njivi. Korenje, repa se je dobro obdržala, manj pa zelniki: videl sem, da je bilo cel kos zelnatih glav poruvanih od plavajočega trsa. Žito je tam, kjer je voda drla vse v tla vbito, posebno prosó; nekje sem videl žalostno-smešno prikazen, da prosó v snopih na vrbji zori. Kakor se sliši, je bilo vse to naznanjeno političnim oblastim, in bodo potem morebiti škodo cenili ter podpora delili.

Gledé mostov, naj dopolnim moje zadnje poročilo toliko, da povem, da je Sora s svojimi pritoki po Žirovskem in od tod odnesla okoli 20 mostov in mostičev, nekaj celoma, nekaj deloma. In človek, kaj naj opravi nasproti taki sili? Kako je vse njegovo imetje odvisno od navidezno male reči! Oseliški župan, g. Gladek, je pravil, da pri njegovem gospodarskem poslopi je držal po konci vse tako rekoč le še en majhen kamen; če bi voda bila še kaj dalj časa pljuskala ob njega, potem bi ga bila odplula, poslopje bi se bilo razrušilo skupaj in javljne bi ostala potem hiša cela.

Pa ni nesreče brez sreče. Tudi pri povodnji imajo nekteri svoj dobiček: reveže mislim, ki pri tem dosti drv dobé; nekemu posestniku je voda sama na njegov ograjen vrt prinesla toliko drv, da jih bo za celo leto dosti.

Tudi živali so pri tej povodnji trpele. Te dni sem videl pri nekem kmetu mlado vidro, ki je cvilé za človekom tekala. Na moje vprašanje, od kod da jo ima, mi odgovori: V petek (24. sept.) zjutraj smo jo dobili ob Sori, in zdaj ne gré več od hiše. Nadalje mi je pravil, da je po noči slišal še en par takih živalic, ki so cvilile; voda jim je vzela varno zavetje v jezu, kterege je ravno tam raztrgala, in zdaj brez domovanja žalostne okoli tavajo.

Hud udarec je bila ta povodenj za marsikoga; toda če bi hotel vse posamezno naštevati, ne prišel bi do konca, zato sklenem s željo: Kakor najstarejši ljudje ne pomnijo tod take povodnji, tako daj Bog, da bi je nikoli več ne doživeli!

Domače novice.

(Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji.) Čast. g. Alojzij Puc umesten je bil kanonično v torek na župnijo Hrenoviško ter bode prihodnji torek tje odšel. Čast. g. Janez Dolinar, župnik v Št. Janžu, dobil je župnijo na Raki.

(Cesarjev god) praznovali bodo tukajšnji veterani jutri ob 1/2 8. uri s slovesno sv. mašo, ktere se bo društvo v paradi vdeležilo z godbo in zastavo. Ob desetih dopoludne imajo veliki zbor na rotovži, kjer se bodo posvetovali o pristopu društva k domobranu.

(Slikanje Št. Jakobske cerkve) v Ljubljani je domači umetnik g. Šubic ravnokar dovršil in sicer na način, ki mu vso čast dela.

(Vabilo) k LXXIV. odborovi seji „Matice Slovenske“ v soboto 9. oktobra 1886 ob 5. uri popoldne v Matični hiši na Kongresnem trgu št. 7. — Dnevni red: 1. Potrjenje zapisnika o LXXIII. odborovi seji. — 2. Naznanila prvosedstva. — 3. Poročilo književnega odseka. — 4. Poročilo gospodarskega odseka. — 5. Poročilo Kopitarjevega odseka. — 6. Poročilo tajnikovo. — 7. Posameznosti. — V Ljubljani, dne 30. sept. 1886.

Josip Marn, prvosednik. (Redna vsakdanja šola) se je odprla danes, 1. oktobra na Mahu. 12 let je obstala ondi že izvanredna šola. Vodja jej je bil g. Leopold Belar; podučevanje pa je preskrboval nekaj let sam, pozneje pa učitelji mestne šole na Grabnu, zadnje leto gosp. Bahovec. Podučevalo se je samo nekaj dni v tednu, sedaj pa je slavni deželni šolski svet šoli dal novo lice: ustanovil je ondi redno šolo ter je imenoval za učitelja in vodjo tej šoli g. Funteka. Danes pri otvorjenju nove šole so se zbrali v šolskem poslopi gg. Belar, Funtek in katehet Rihar. S srčnimi besedami se je poslovil gosp. Belar od izročene mu mladine, za katero je imel veliko skrbi ter je izročil

vodstvo novo izvoljenemu g. učitelju. Naj priušaša prenovljena šola obilno dobrega sadu!

(Učiteljica) gospica Pavla Goltsch postala je definitivna na tretjem učiteljskem mestu v Zagorji. Do sedaj je službovala v Boštanji.

(Enorazrednica) v Črnem Vrhu razširila se bo že letos v dvorazrednico.

(Pogreb) Krškega knezoškofa dr. Funderja bo, kakor čujemo, v ponedeljek v Celovci.

(Nadvojvoda Oton), navadno v Celovci bivajoč, poročil se je danes v Draždanah z vojvodinjo Marijo Jozefo.

(Slovenec, da bi ga človek kar pozlatil), je koroški deželni poslanec dr. Abuja. Tudi on je dajal svojim volilec račun o svojem poslanskem delovanju in je pri tej priliki povdarjal, da naj se Korošci le trdno Nemcev oklenejo, če hočejo da se jim bo dobro godilo. Na Poljake se Korošcem ne gré zanašati, ker ti le po svojem kraljestvu hrepené. Na Čeha pa še manj, ker že sama beseda „Čeh“ je na Koroškem zabavljica. Pravo! doktor, pravo! Kakor se kaže, bode te še dolgo živeli!

(Kaznjence), ki so se požrtovalno vdeleževali gašenja pri groznem požaru v Kočah na Koroškem, doletela je cesarska milost. Presvitli cesar odpustil jim je kar od kraja post, 16 pa tudi še precej veliko kazni. Dan, ko se jim je to objavilo, je bil jako slovesen, kajti nadpaznik g. Prijatelj, ki je zapovednik tisti kazniški naselbini, dobil je srebrni križec s krono, ki mu ga je cesar podelil, drugi pazniki dobili so pa pohvalne dekrete. Slovesnost se je pričela s službo božjo, ktere se je vdeležil tudi c. kr. državni nadpravnik g. dr. Viktor Leitmaier iz Gradea.

(Slatinske kopeli) imele so letos 2215 gostov. (V Goriškem centralnem semenišču) imajo polno število bogoslovcev za vse štiri škofije, kar že zdavno ni bilo. Pripomogli so k temu obilnemu številu Čehi, kterih je samo Tržaška škofija 25 sprejela. — Vsekako se vidi v tem božja previdnost; domači (Italijani) ne stopajo v duhovski stan, Slovani so preubožni in malo jih hodi v šole; svoje dni so Slovenci iz Kranjske oglašali se za te škofije, sedaj pa, ko se tudi za Ljubljansko škofijo premalo oglašá domačinov, prihajajo Čeho-Slovani, da se pripravljajo za svečeniško službo na obalih jadranskega morja. Ljudstvo po modrih duhovnikih v avstrijskem duhu vzgojeno, bode najboljši jez zoper laško „irredento“. Dobrodošli nam severni bratje!

Telegrami.

Celovec, 1. oktobra. Knezoškof Krški dr. Peter Funder, po mrtvu zadet je danes popoldne ob petih umrl.

Trst, 1. oktobra. V poslednjih 24. urah zboleli so 4 za kolero, umrl pa 1.

Budapešt, 1. oktobra. Za kolero zbolelo 23 oseb, umrlo 6. Na Reki ni nihče zbolel nihče umrl.

London, 2. oktobra. „Morningpost“ piše prej ko ne inspirirana: Evropski požar bi Bismark le zabranil ob skupni podpori Avstrije; Angleška s svojim brodomjem ne more preko Balkana. Vlada mora pred vsem skrbeti za dobre zaveznike in pa da bo v parlamentu edina. Če Bismark nevtralen ostane, je boj neizogibljiv. V Berlinu se bo najbližja bodočnost Evropi določila. Pri nas premišljujemo, ktere čete bi za grozeč se največji boj tega stoletja lahko utrpeli. Če bi Bismark Avstrijo podpiral, bi se jima tudi mi kot lojalni sodelavci izvestno pridružili.

Umrli so:

30. sept. Henrik Kovancec, strojevodjeva hči, 19 mesecev, Mestni trg št. 10, spridenje krvi.

1. oktobra. Jožef Gerber, hišnega posestnika sin, 4 leta, Kongresni trg št. 4, pljučnica.

V bolnišnici:

29. sept. Jožefa Zobeč, delavka, 60 let, Pneumonie sinistra.

Tujci.

30. septembra.

Pri **Matiču**: Minzl, trgovec, z Dunaja. — Dr. Matija Abuja, odvetnik s soprogo, iz Celovca. — Dollenz in Bächler, inženirja, iz Trsta. — Anton Meneghelli, podvzetnik, iz Trsta. — Fortunat Taceki, zasebnik z družino, iz Roverete.

Pri **Stonu**: Adolf Mohl, trgovec, iz Eningena. — Weiss, Reches in Nechita, potovalci, z Dunaja. — Julij Gomperg, potovalec, iz Budapešte. — Karol Thiemann, potovalec, iz

Freudenstadta. — Bauer, pl. Wurzbach in Göttinger, zasebniki, iz Grada. — Anton Jirka, kapelnik, iz Ptuja. — Ignac Flueher, zasebnik, iz Pesnice. — Karl Medek, e. k. stotnik, iz Pečuha. — Janez Kowanda, vodja pivovarne, iz Puntigana. — Srečko Knifše, benefektor, iz Vipave. — Ulrich, posestnik, iz Železnikov. — Josip Golmajer, kaplan, iz Boh. Bistrice. — L. Bauernfeind, potovalec, iz Celovea. — Grof Chorinsky, e. k. dvorni svetnik, iz Ljubljane. — Silvester Pipan, zasebnik, iz Trienta. — Karol Burghart, e. k. dvorni odpravnik s sinom, iz Udine.

Pri **Tavčarji**: Stojan Todorovitch, trgovec, iz Belgrada. — Matilda Schweiger, zdravnikova vdova, iz Starega trga. — Robert pl. Wurzel, e. k. poročnik, iz Ljubljane.

Pri **Bavarskem dvoru**: Ferd. Herzog, potovalec, iz Ulma. — Janez Traun, trgovec z sadjem, iz Vižmarjev.

Pri **Južnem kolodvoru**: Srečko Gionina, potovalec, iz Genfa. — Anton Vabič, stavbeni risar, iz Hrvaškega. — Jakob Vilfan, posestnik, iz Stražiš.

Pri **Avstrijskem caru**: Janez Gröger, tovarnar, iz Sternberga. — Josip Jamšeg, brivec, iz Lipnice.

Pri **Virantu**: F. Giacomelli, podvzetnik, z Dunaja. — C. Dežmann, uradnik, iz Celovea. — Ivanetič, Kumše in Nemanjič, e. k. vojaki, iz Metlike. — And. Podboj, zasebnik, iz Ribnice. — Vehovec in Zavodnik, zasebnika, iz Žužemberka. — Janez Hočevar, posestnik, iz Podloga.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokvine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
	7. u. zjut.	738-92	+10-3		brez v.	
	2. u. pop.	736-78	+21-0		sl. vzh.	0-00
	9. u. zveč.	736-46	+13-8		sl. jzap.	

Zjutraj megla, potem lep jasn dan. Srednja temperatura 15-1° C., za 1-6° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

2. oktobra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 80 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84 " 70 "
4% avstr. zlata renta, davka presta	116 " 45 "
Papirna renta, davka prosta	100 " 85 "
Akcije avstr.-ogerske banke	861 " " "
Kreditne akcije	276 " 30 "
London	125 " 50 "
Srebro	" " " "
Francoski napoleond.	9 " 93 "
Ces. cekini	5 " 95 "
Nemske marke	61 " 52 1/2 "

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 8 gl. 58 kr. — Domača 7 gl. 9 kr. — Rž 5 gl. 28 kr. — Ječmen 4 gl. 62 kr. — Ajda 5 gl. 44 kr. — Proso 5 gl. 44 kr. — Turšica 5 gl. 61 kr. — Oves 2 gl. 97 kr.

Somenj v Št. Vidu pri Zatičini,

kateri je bil zarad zdravstvenih razmer prepovedan, **dovolilo** je slavno e. kr. okrajno glavarstvo na prošnjo županstva ter bode na določeni dan, t. j. **v ponedeljek 11. oktobra t. l.**

(1) Franc Pajk, predstojnik.

Piccoli-eva esenca za želodec

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodeenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc. Pri večem številu debi se primeren odpust.

Izvrstni učinek te esence potrjujejo spričevala več slovečih zdravnikov (Dr. Emil vitez pl. Stöckl, e. kr. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec Kranjske, Dr. D'Agostini, Dr. Cambon, Dr. vitez pl. Goracucchi, Dr. Pardo v Trstu, Dr. K. Minola, mestni phisikus v Milanu, kakor tudi veliko prečast. g. župnikov in na tisoče oseb, ki so jo rabile in se le njej zahvaljujejo za zopet pridobljeno zdravje).

Cena eni steklenici 10 kr.

Izdelovatelj te esence jo pošilja po pošti v zabojčkih po 12 steklenic 1 gld. 36 kr. Poštne stroške plačujejo p. t. naročniki. (8)

Lekarna **G. Piccoli-ja** „Pri Angelu“ v Ljubljani, na Dunajski cesti, je vedno preskrbljena z csemi zdravili najboljšee baše in izvršuje vsako naročilo najhitreje in točno proti poštenu povzetju.

Vincenc Čamernik,

kamnosek,

parne ulice, poleg parnega mlina v Ljubljani.

Zahvaljavaje se častitim naročnikom, posebno prečastiti duhovščini za dosedanje zaupanje, za mnoga naročila, javljam, da sem se preselil s svojo delavnico v lastno hišo poleg parnega mlina, obdržim pa v svoji dosedajni delavnici pri mesarskem mostu še malo podružnico, v kateri so razstavljeni na ogled razni spominki izdelani iz mnogoterih marmeljev in različna stavbena dela. Sprejemajo se v filijali tudi naročila. Izdelujem pa nagrobne spomenike po najnovejših obrisih, plošče za rakve z najtrdnjšeega kamna, tudi prevzajem popravila na tukajšnjem kakor tudi oddaljenem pokopališču, zasekujem stoječim spomenikom črke in popravljam stare spomenike. Najtopleje se priporočam slavnemu občinstvu za vsa dotična dela: prečastiti duhovščini za vsakaka cerkvena kamnita dela najtinejša in najnavadnejša. Vsako naročilo bodem izvrševal točno, lepo, solidno in prav po nizki cenl. — Priporočaje se sl. občinstvu in prečastiti duhovščini za mnoge naročila sem

z najodličnišim spoštovanjem

Vincenc Čamernik,

(5)

kamnosek.

Št. 15357.

Razglas.

V smislu § 6. postave z dne 23. maja 1873, (št. 121 drž. zak.) se naznanja, da bo prvotni

imenik porotnikov za 1887. leto od 1. do 8. oktobra letos

v magistratnem ekspeditu izpoložen, da ga vsakdo lahko pregleda in v tem času tudi poda svoje ugovore. Porotniškega posla so po § 4. imenovane postave oproščeni:

1. tisti, ki so že prestali 60. leto svoje dōbe, za vsegdar;
2. udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;
3. osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti za ta čas, koso poklicane k vojaški službi;
4. osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelci in tako tudi lekarji (apotekarji), ako uradni ali občinski načelnik za-nje potrdi, da jih nij moči utrpeti, za sledeče leto;
5. vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem porotnem razdobji kot prednji ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta po pratiki.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 26. septembra 1886. (3)

Nekaj za gospé!

Več tisoč

ogrinjač

za jesen in zimo

iz najtineje Berolinske volne s franžami, popolnoma velike, v vseh barvah, kakor so: sive, rudeče, ru-jave, črne, bele, škotske in turške, razprodalo se bode zarad izpraznitve prostora

po 1 gld. 10 kr.

komad. Razpošilja jih proti povzetju (2)

WAARENHAUS

„ZUR MONARCHIE“

Dunaj, III. Hintere Zollamststrasse št. 9.

NB. Kdor več ogrinjač skupaj naroči, stane ga poština pri posamičnem komadu le nekaj krajcarjev.

Po znižanej cenl.

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

IVAN BELEC,

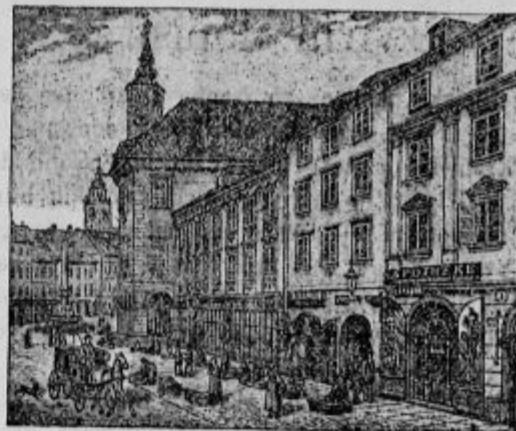
župnik.

Cena knjigi je znižana od 25 kr. na 20 kr., po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame deset skupaj, dobi jednajsto brezplačno. — Knjiga obsega 9 pól v osmerki.

„Katoliška tiskarna“

v Ljubljani

Valvazorjev trg št. 5.

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani

na velikem mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izbornu skušenih domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczyjevih firm so: Na Dunaji dve in ena kemična tovarna v Gradci (na Štajarskem) ena pa v Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi: **Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.**

Marijacejske kaplice za želodec,

MARIA-ZELLER TROPFEN NUR ECHT BEI APOTHEKER TRNKOCZY LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvršten vspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vratnici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite Marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odločno najboljše zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Malicu“ z zraven stajecim znamenjem. 1 stekl. 50 kr., tucat 4 fl. 50 kr. Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratoból, jetiko, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 fl. Samo ta sirop za 56 kr. je pravi.

Kričistilne krogljice,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavoból, otrpjenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, plućnih in vratnih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanju kolen, kopitnih boleznih, otrpnenju v boku, v križi itd. otekanju nog, mehurjih na nogah, izvlnjenju, tišcanju od sedla in oprave, pri sušici itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hlabih. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gl., 5 stekl. z rabil. navodom vred samo 4 gl.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani zraven rotovža in se vsak dan s pošto razpošiljajo. (3)